

Arvensis

GRANSKAD KUNSKAP FRÅN HUSHÅLLNINGSSÄLLSKAPENS HIR-RÅDGIVARE

6.2013
NOVEMBER

HÖGST PRIS INTE BÄST PRIS

Långsam men lönsam kombi

Söt eller nyttig vall?

Biologisk bearbetning

Optimera växel-lådan

Skribenter i detta nummer: Marcus Willert, Sofia Kämpe, Anders Pålsson, Björn Roland, Kerstin Andersson, Nils Yngveson, Gustav Johansson, Christer Johansson, Emma Hjelm, Per-Anders Algerbo, Linda af Geijerstam, Henrik Nätterlund, Kurt Hallberg, Gunnel Hansson, Karin Granström, Rikard Andersson

Bättre beslut med rätt räknad

Förluster i grovfoderkedjan kan betyda 30 procent på fodrets pris. Medvetenhet om var du mäter din fodermängd förbättrar beslutsunderlaget i din produktion.

Att följa upp avkastningen är en naturlig del i styrningen av grovfoderproduktionen. Från stallets horisont räknar man efter så att fodermängden räcker till nästa skördeår. Sett från fältets horisont svarar avkastningen på frågan om optimala gödslingsnivån men också ekonomin i alternativa grödval.

Mätplats beror på ändamålet

Det finns tre ställen att beräkna avkastning, i fält, i lagret och i stallet. Varje metod har sina svårigheter och brister, men också sina olika användningsområden. Följer du upp din avkastning per skifte kan du få veta vid vilken ålder vallarna ska köras upp, vilken vallblandning som passar var och kanske även hur många skördar som är optimalt på olika delar av din gård. När det gäller gödning ska du använda din avkastning för att hamna rätt i rekommendationsmatriserna. Men det är mängden i fält som gäller

vid gödplingsplaneringen, inte vad du väger in i stallet när silon sjunkit ihop och foder sorterats bort.

Räkna med förlust

Hur mycket som är invägt i stallet är å andra sidan det enda intressanta när fodret ska räcka till. Detsamma gäller också för att få fram en korrekt produktionskostnad. I praktiken kan man behöva göra en kompromiss. I det beräkningsverktyg för produktionskostnad som kommer att finnas på grovfoderverktyget.se är rekommendationen att utgå från mängd i lager direkt innan fodret tas in i stallet.

Vi ska alltså ta hänsyn till lagerförluster, inlagringsförluster och de olika förluster vi har i skördearbetet. Tabellen visar en typisk beräkning på förlusternas storlek. En fjärdedel av den mängd grovfoder som stod i fältet är alltså förlorad innan den tas ut ur lagret. Här finns något att jobba med. Produktionskostnaden ökar i exemplet från 1,10 kronor per kilo ts räknat i fält till 1,30 kronor när det är inlagt och hela 1,50 kronor efter tiden i lagret.

Hitta densitet i verktyg

Den praktiska lösningen för avkastning i fält är att räkna antal lass eller balar. Ägare av en våg kan väga lassen och kombinera med bestämning av torrsubstansen. Även utan våg är lassantalet, eller egentligen kubikmeterantalet, intressant. I hackvagn kan man räkna med cirka 75 kilo ts per kubikmeter och i snittvagn 90 kilo. Rundbalens ts-innehåll bestäms av ts-halt och hur hårt den är pressad. En späd gröda är till exempel lättare att pressa hårt än en förvuxen. Ett vanligt innehåll är 300 kilo ts per bal.

För att mäta mängd i lager av silo, limpa eller tub krävs en uppskattning av volymvikt. I plansilo och limpa ges den av packningsfordonets vikt, inläggningshastighet, lagertjocklek, ts-halt och silohöjd. Normalt är den runt 200-220 kilo ts per kubikmeter i plansilo, något högre i torsnilo och något lägre i limpa. Men spannet kan vara stort. Det finns verktyg till hjälp att bedöma mängd och densitet. På grovfoderverktyget.se finns en räknesnurra där du enkelt kan dokumentera dina inlagrade volymer och snabbt få fram mängden i lager. ■

Möjlighet att köpa andelar i vindpark Legeved!

En investering i vindkraft ger möjlighet att kombinera miljönytta med ekonomisk avkastning och goda avskrivningsmöjligheter. Låt oss berätta mer om hur vindkraft är en lönsam investering för dig eller ditt företag.

Eolus Vind AB bygger under våren 2014 två vindkraftverk på slätten i Legeved i Kristianstad kommun. Det ena verket säljs som helt verk och det andra i sextondelar (1/16).

Välkommen att kontakta oss: **Hans-Christian Schulze**
010-199 88 05
hc.schulze@eolusvind.com

Katarina Tideman
010-199 88 25
katarina.tideman@eolusvind.com

www.eolusvind.com

skörd

	Norm	Mina uppgifter	Beräknad förlust	Produktionskostn (1,10 kr/kg ts i fält)
Slätter	2-6%			
Knivbalk	3%	}	3%	1,13
Slagslätter	6%			
Chrimper	5%			
Vändning strängläggning	2-8%			
TS halt-sluttorkat	15-50%	}	32%	1,16
Klöverandel	0-50%			
Andning under förtorkning	3-6%			
Dagar mellan slätter och bärgning	1-7	3 dagar	5%	1,22
Dagstemperatur, grader	10-25	15 grader		
Bärgning	1-4%			
Fälthack bogserad	3%	}	2%	1,25
Fälthack självgående	1%			
Rundbalspress	4%			
Hemtransport/Inläggning	1-3%			
Löshantering	3%	}	3%	1,30
Balhantering	1%			
Lager	2-16%			
Plansilo	16%	}	11%	1,50
Tornsilo	11%			
Slangsilos	11%			
Rundbalar	5%			
Hölager	2%			
Summa förluster från fält t.o.m. lager			26%	

Stora mängder foder går förlorat mellan fält och ko. Ett exempel från grovfoderverktyget.se visar hur förlusterna påverkar produktionskostnaden. Produktionskostnaden räknat på mängden i fält är i exemplet 1,10 kr/kg ts.

Vi gör din växtodling lönsammare!

VÄDERSTAD

Spirit C

www.vaderstad.com

5821

Arvensis ges ut av de oberoende organisationerna HIR Malmöhus, Hushållningssällskapet Skaraborg, Östergötland, Kalmar-Kronoberg-Blekinge, Kristianstad och Växa Sverige.

Arvensis förmedlar granskad och komprimerad kunskap även med internationell utblick. Målgruppen är professionella lantbrukare inom växtodlingsområdet. Våra skribenter är i huvudsak HIR-rådgivare som befinner sig mitt i lantbrukarnas vardag och verklighet.

Redaktion

Borgeby Slottsväg 11,
237 91 Bjärred
Tel 046-71 36 00
arvensis@hushallningssallskapet.se
www.arvensis.se
e-postadress till redaktion och
annonser är förnamn.efternamn@
hushallningssallskapet.se

Gunnel Hansson Redaktör
Tel 046-71 36 13

Linda af Geijersstam
Tel 0706-15 67 70

Björn Roland
Tel 0511-248 35

Emma Hjelm
Tel 046-71 36 69

Henrik Nätterlund
Tel 046-71 36 27

Artiklarna skrivs i samarbete mellan författaren och redaktionen. Har du synpunkter eller förslag på artiklar hör av dig till redaktionen.

Ansvarig utgivare

Erik Stjernedahl
Tel 046-71 36 10

Annonser

Thomas Linné
Tel 0708-81 66 11

Prenumerera på Arvensis

7 nummer per år för
795 kr/år + moms
Anmäl dig på www.arvensis.se
eller 046-71 36 00

Grafisk form

abSe media AB, Västerås

Tryck

Kepa Tryck AB, Kävlinge

Utgivningsplan 2013

	Mtrldag	Utgivndag
Nr 6	16 okt	4 nov
Nr 7	27 nov	16 dec

Innehåll:

Högst pris inte bäst pris	4
Villkoren för maltkorn skiljer	
Långsam men lönsam kombi	6
Om minst en tredjedel vårsäd	
Spara med optimerad växellåda	8
Mekanisk låda bäst på dragaren	
Matchen om vallen	10
Sött rajgräs eller nyttig timotej?	
Ökat utbud av kvävesensorer	14
Tre på svensk marknad	
Sprid ekogödseln på våren	18
Svagt netto med dagens priser	
Kolfilter en billig försäkring	21
Byt eller fyll på kol	
Nitratspäckat vallfoder	22
Årets halter kan vara giftiga	
Räkna på vallavkastningen	26
En fjärdedel kan förloras i kedjan	
Förebygg strukturskador	28
Bearbetningsdjupet inte avgörande	